

Nyelvtan

Január 20.: ZOOM óra - nyelvtan

A főnevek helyesírása után a *főnevek toldalékaival* fogunk foglalkozni.

Az alábbi jegyzetet írjátok le a füzetbe és tanuljátok meg!

Füzetbe:

A főnevek toldalékai

A főnévhez **képzők**, **jelek** és **ragok** járulhatnak. A főnév **toldalékolható** szófaj. Pl.: ház - háza, házban, házat, házak, házra, házból stb.

KÉPZŐK

1. **kicsinyítő (becéző) képzők**: *-cska/-cske, -ka/-ke, -ikó, -i, -csi*

pl.: autócska, vizecske, kabátka, ládikó, Jancsi

2. **foglalkozásnév-képző**: *-s, -sz, -ász/-ész*

pl.: órás, ablakos, vadász, halász, kertész

3. **gyűjtőnévképzők**: *-s, -ság/-ség, -zat/-zet*

pl.: gyümölcsös, méhes, rónaság, domborzat, növényzet

4. **asszonynévképző**: *-né*

pl.: Kissné, patikusné, királyné

5. **törtszámnévképző**: *-d*

pl.: nyolcad, negyed, ötöd

JELEK

1. **a többes szám jele**: *-k* (azt fejezi ki, ha valamiből több van)

pl.: ablakok, fák, hajók

2. **birtokjel**: *-é* (azt fejezi ki, ha valami a birtokoshoz tartozik)

pl.: Ez a ház a szomszéd-*é*.

3. **birtoktöbbesítő jelek**: *-i, -ai, -ei, -jai, -jei* (a birtokok többségét jelöli)

pl.: Ezek a házak a szomszéd-*é-i*.

4. birtokos személyjelek:

NEM a birtokost kifejező szón, hanem a birtokon található.

kapu-**m** / kapu-**i-m**

kapu-**nk** / kapu-**i-nk**

kapu-**d** / kapu-**i-d**

kapu-**tok** / kapu-**i-tok**

kapu-**ja** / kapu-**i**

kapu-**juk** / kapu-**i-k**

RAGOK

1. **tárgyrag:** a Kit? Mit? kérdésre válaszoló szavak kapnak **-t** ragot, pl.: asztal**t**, kép**et**, Anit**át**

2. **határozóragok:** **-ból/-ből, -ba/-be, -ban/-ben, -tól/től, -ról/-ről, -nak/-nek, -nál/-nél, -n/-on/-en/-ön, -ra/-re, -val/-vel, -vá/-vé, -nként, -stul/-stül**

-a határozóragos szavak a cselekvés különféle körülményeit, illetve valaminek az állapotát határozzák meg, pl.: házból, iskolába, hivatalban, aputól, Petiről, barátnak, nagyinál, asztalon, székestül stb.

Házi feladat

Állapítsátok meg a következő szavak toldalékainak fajtáját! (az összes toldalékot megtaláljátok a tanult képzők, jelek és ragok közt)

Pl.: tetőm = tető + **m** (birtokos személyjel)

táskák = táska + **k**

hátizsákja = hátizsák + **ja**

faluba

Nagyné

réten

falhoz

fejed

kertjei

Julcsi

majomtól

íjász

mesterség

Mindenkinek jó tanulást kívánok, szerdán találkozunk ZOOM órán!